

Baltic Conference on Song and Dance Celebrations
Anniversary Celebrations are behind us. Is there a reason to celebrate?

RESOLUTION
22 November 2024

Considering that:

- The Song and Dance Celebration tradition of Estonia, Latvia, and Lithuania has been recognized by UNESCO as an Intangible Cultural Heritage of Humanity since November 7, 2003, highlighting its uniqueness and significance in the global cultural landscape.
- This tradition, with a history of 155 years in Estonia, 150 years in Latvia, and 100 years in Lithuania, has historically played a key role in shaping national identities and continues to be vital in preserving these identities and cultures today.
- Through their constitutions and the UNESCO nomination, Estonia, Latvia, and Lithuania have committed, both nationally and internationally, to safeguarding and promoting the Song and Dance Celebration tradition, ensuring its transmission to future generations.

Emphasizing that:

- The Song and Dance Celebration tradition is a cornerstone of national identity in Estonia, Latvia, and Lithuania, serving as a foundation for patriotic values and a value-based education system.
- The Song and Dance Celebration movement is the largest civic initiative in these countries, bringing communities together at local, regional, and national levels, as well as in the diaspora, fostering active engagement within communities and offering collective cultural expression for individuals.
- The number of participants wishing to take part in Song and Dance Celebrations—both performers and spectators—has steadily increased over the past several decades.

The participants of the joint conference of Estonia, Latvia, and Lithuania, titled “*Anniversary Celebrations are behind us. Is there a reason to celebrate?*”, agree that immediate action is necessary at the state, municipal, NGO and/or individual practitioner levels to safeguard the Song and Dance Celebration tradition at least at its current level. The conference participants call upon the parliaments, governments, local authorities, NGOs, individual practitioners of the three countries to take the following actions:

1. At the national level

- 1.1. Ensure the establishment of clear, long-term institutional development plans at both national and local levels, supported by appropriate legal regulation, to guarantee cooperation and the allocation of necessary resources for the continuation of the Song and Dance Celebration tradition, both between celebrations and during major events such as national and youth celebrations.
- 1.2. Create or develop mechanisms to facilitate sustained collaboration and communication between relevant institutions and organizations to implement and monitor the objectives outlined in 1.1.
- 1.3. Tackle the issue of Song and Dance Celebration venues, particularly in Estonia and Lithuania, and find solutions within the current decade. In Estonia, uncontrolled real estate development near the Song Celebration grounds is threatening the future of the tradition by reducing the public space required for organizing the celebrations. Additionally, the facilities for performers and the audience at celebration venues in both Estonia and Lithuania do not meet modern standards and require urgent modernization, similar to the improvements made in Riga, specifically the Grand Bandstand “Silver Grove” in Mežaparks and the National Stadium “Daugava”. In Lithuania, the most pressing needs include building a stadium suitable for the Dance Day; ensuring that the Vingio park stage is suitable for the Song Day (building an ampitheatre for the audience, completely renovating the outdated structure); renovating Kalnu park, building infrastructure suitable for organizing Ensembles Evening, developing venues suitable for regional Song Celebrations.
- 1.4. Provide better development opportunities for artistic groups through various state programmes.
- 1.5. Secure the necessary resources to make careers in fields of artistic expression that carry the Song and Dance Celebration tradition, such as choral and orchestra conductors, dance group leaders and others, attractive, valued, prestigious, and appealing to young people.
 - 1.5.1. Focus on the availability of appropriate education and training in the various fields of artistic expression that carry the Song and Dance Celebration tradition.
 - 1.5.2 Align financial remuneration for group leaders in fields of artistic expression that carry the Song and Dance Celebration tradition with their level of training.
 - 1.5.3. Establish a functional system to support artistic group leaders, ensuring appropriate salaries and working conditions at national, local, NGO and/or practitioner levels, taking into account different national realities.

2. At the municipal level

- 2.1. Ensure long-term methods and resources at the municipal level to make the careers in fields of artistic expression that carry the Song and Dance Celebration tradition, such as choral and orchestra conductors, dance group leaders and others, attractive, valued, prestigious, and appealing to young people. This includes ensuring adequate salaries and working conditions for artistic group leaders at national, local, NGO and/or practitioner levels.

- 2.1.1. Align financial remuneration for group leaders in fields of artistic expression that carry the Song and Dance Celebration tradition with their level of training.
- 2.1.2. Ensure motivating salaries for group leaders in fields of artistic expression that carry the Song and Dance Celebration tradition.
- 2.1.3. Establish a functional system to provide sustainable support for artistic group leaders, regardless of current municipal leaders' priorities.
- 2.1.4. Find ways to support the professional development of all artistic group leaders.

2.2. Support local artistic groups by ensuring sustainable conditions for their practice and development.

2.3. Provide sustainable conditions for local artistic groups to participate in local, regional, sectoral, and national Song and Dance Celebrations.

2.4 Contribute to organizing local and regional celebrations.

3. At the NGO and/or individual practitioners' level

3.1. Endeavour by all appropriate means to ensure long-term methods and resources in collaboration with government authorities and local municipalities to make the careers in fields of artistic expression that carry the Song and Dance Celebration tradition, such as choral and orchestra conductors, dance group leaders and others, attractive, valued, prestigious, and appealing to young people, while ensuring proper salaries and working conditions at the artistic group level.

- 3.1.1. Align compensation for group leaders in fields of artistic expression that carry the Song and Dance Celebration tradition with their level of training.
- 3.1.2. Ensure that self-sourced funds are available at each group level to support the financial remuneration of artistic group leaders.
- 3.1.3. Find ways to support the ongoing professional development of artistic group leaders at each group level.

Konverentsi „Laulu- ja tantsupeo juubelid peetud. Kas on põhjust juubeldamiseks?”

RESOLUTSIOON

22. november 2024

Võttes arvesse,

- et Eesti, Läti ja Leedu laulu- ja tantsupeo traditsioon on alates 7. novembrist 2003 kantud UNESCO vaimse kultuuripärandi nimekirja kui unikaalne ja väärtsuslik nähtus üleilmes kultuuriruumis;
- et laulu- ja tantsupeo traditsioon, millel on Eestis 155-, Lätis 150- ja Leedus 100-aastane ajalugu, on omandanud ajalooliselt mitmekülgse tähinduse omariikluse kujunemisel ning kannab silmapaistvat rolli ka tänapäeval rahvuse ja omakultuuri edasikestmisel;
- et põhiseaduse kaudu oma riigi ja rahva ees ning UNESCO vaimse pärandi nimekirja kandetaotlust esitades ka rahvusvaheliselt on Eesti, Läti ja Leedu riik võtnud kohustuse hoida ja arendada laulu- ja tantsupeo traditsiooni ning tagada selle aegadeülene jätkumine tulevastele põlvedele;

samuti rõhutades,

- et laulu- ja tantsupeo traditsioon kannab rahvusliku liikumisena endiselt mitmekülgset tähindust Eesti, Läti ja Leedu hariduselus isamaalise maailmavaate kujundaja ja väärtsuskasvatuse alustalana;
- et laulu- ja tantsupeo liikumine on Eestis, Lätis ja Leedus suurim kodanikualgatus, koondades kogukonda kohalikul, regionaalsel ja üldrahvalikul tasandil, sh välismaal elavaid rahvuskaaslaasi, ning pakkudes kogukonnale ja selle üksikliikmetele kollektiivse kultuurilise väljenduse kaudu vastastikuse aktiivse suhtlemise raamistiku;
- et laulu- ja tantsupeol osaleda soovijate arv on juba mitu aastakümmet nii esinejate kui ka pealtvaatajate hulgas aina suurenenud;

leiavad Eesti, Läti ja Leedu ühiskonverentsil „Laulu- ja tantsupeo juubelid peetud. Kas on põhjust juubeldamiseks?” osalejad, et Eesti, Läti ja Leedu laulu- ja tantsupeo traditsiooni edasikestmiseks vähemalt praegusel tasemel on tarvis viivitamatult astuda samme nii riiklikul, kohalike omavalitsuste kui ka vabaühenduste/harrastajate tasandil.

Konverentsil osalejad pöörduvad kolme riigi parlamentide, valitsuste, kohalike omavalitsuste, vabaühenduste ja harrastajate poole järgmiste ettepanekutega.

1. Ettepanekud riiklikul tasandil

- 1.1. Kindlustada õigusliku regulatsiooni kaudu, et nii riiklikult kui ka kohaliku omavalitsuse tasandil tekksid institutsionaalsed, selged ja pikaaegsed arengukavad, mis tagaksid vajaliku koostöö ja ressursid laulu- ja tantsupeo traditsiooni edasikestmiseks nii pidudevahelisel ajal kui ka tippketkedel, mil toimuvad üldlaulu- ja tantsupeod ning noorte laulu- ja tantsupeod.

- 1.2. Luua või arendada edasi instrumente, mis tagaksid kestvalt riiklikult vajaliku institutsioonide ja organisatsioonide vahelise sujuva koostöö ja infovahetuse punktis 1.1 märgitud eesmärkide täitmiseks ja nende täitmise jälgimiseks.
- 1.3. Võtta eelkõige Eestis ja Leedus aktiivse tähelepanu alla ja leida veel käimasoleval kümnendil lahendused laulu- ja tantsuväljakute olukorra parandamiseks. Eestis mõjutab piiramatu kinnisvaraarendus laulu- ja tantsuväljakku ümber traditsiooni sujuvat jätkamist, kuna peo korraldamiseks vajalikku avalikku ruumi väljakute vahetus läheduses jäääb aasta-aastalt aina vähemaks. Nii osalejate kui ka publiku olmetingimused väljakutel ei vasta ei Eestis ega ka Leedus tänapäevastele nõudmistele. Laulu- ja tantsuväljakute olmetingimused nii Tallinnas kui ka Vilniuses vajavad kiiresti parandamist, nagu seda on tehtud Riias Mežaparksi suurel „Höbesalu“ laval ja rahvusstaadionil Daugava. Leedu kõige pakilisemad vajadused on ehitada tantsupeoks sobilik staadion, ajakohastada Vingio pargi laululava (rajada tõusvate istmeridadega publikuala, täielikult renoveerida vananenud lavastruktuur), renoveerida Kalnu park ja rajada vajalik taristu harrastusrühmade öhtukontserdi korraldamiseks, samuti arendada kohalike pidude korraldamiseks sobilikke toimumiskohiti.
- 1.4. Luua valdkondlike riiklike toetusprogrammide kaudu kollektiividele senisest paremad arenguvõimalused.
- 1.5. Leida kestvad riiklikult vajalikud vahendid, et laulu- ja tantsupidu kandvate kunstiliikide spetsialistide ja rühmade juhendajate amet (koori-, orkestri- ja tantsujuhid) muutuks perspektiiviks, väärustatusteks ja prestižeks ning noortele atraktiivseks elukutsevalikuks, tehes seda järgmiste tegevuste kaudu:
 - 1.5.1. pakkudes vajalikku erialast haridust ja täiendusõpet laulu- ja tantsupidu kandvate kunstiliikide spetsialistidele ja rühmade juhendajatele;
 - 1.5.2 viies laulu- ja tantsupidu kandvate kunstiliikide spetsialistide ja rühmade juhendajate tasu vastavusse nende väljaõppega;
 - 1.5.3. luues kollektiivijuhtide toetamiseks toimiva süsteemi, mille eesmärk on tagada nii riigi, kohaliku omavalitsuse kui ka vabaühenduste/harrastajate tasandil kollektiivijuhtidele vajalikud palga- ja töötингimused, arvestades riikide erinevat olukorda.

2. Ettepanekud kohaliku omavalitsuse tasandil

- 2.1. Leida kestvalt viis ja vahendid, kuidas kohaliku omavalitsuse tasandil muuta laulu- ja tantsupidu kandvate kunstiliikide spetsialistide ja rühmade juhendajate amet (koori-, orkestri- ja tantsujuhid) perspektiiviks, väärustatusteks ja prestižeks ning noortele atraktiivseks elukutsevalikuks. Eesmärk on tagada nii riigi, kohaliku omavalitsuse kui ka vabaühenduste/harrastajate tasandil kollektiivijuhtidele vajalikud palga- ja töötингimused, mislăbi
 - 2.1.1. viiakse laulu- ja tantsupidu kandvate kunstiliikide spetsialistide ja rühmade juhendajate (koori- ja tantsujuhtide) tasu vastavusse nende väljaõppega;
 - 2.1.2. tagatakse laulu- ja tantsupidu kandvate kunstiliikide spetsialistidele ja rühmade juhendajatele motiveeriv tasu;
 - 2.1.3. leitakse vajalikud vahendid ja luuakse toimiv süsteem kollektiivijuhtide kestvaks toetamiseks sõltumata hetkel ametis oleva omavalitsusjuhi tahtest;

- 2.1.4. leitakse iga kollektiivi tasandil võimalused toetada kollektiivijuhi enesetäendamist.
- 2.2. Toetada kohalikke kollektiive ning tagada neile jätkusuutlikud tingimused oma tegevuse viljelemiseks ja arendamiseks.
- 2.3. Toetada kohalikke kollektiive ning tagada neile jätkusuutlikud tingimused nii kohalikel, regionaalsetel, valdkondlikel kui ka üleriigilistel laulu- ja tantsupidudel osalemiseks.
- 2.4. Panustada kohalike ja regionaalsete laulu- ja tantsupidude korraldamisse.

3. Ettepanekud vabaühenduste/harrastajate tasandil

- 3.1. Leida koostöös riigi ja kohaliku omavalitsusega kestvalt sobiv viis ja vahendid, kuidas muuta laulu- ja tantsupidu kandvate kunstiliikide spetsialistide ja rühmade juhendajate amet (koori-, orkestri- ja tantsujuhid) kollektiivi tasandil perspektiivikaks, väärustatusteks ja prestižsekseks ning noortele atraktiivsekseks elukutsevalikuks. Eesmärk on tagada nii riigi, kohaliku omavalitsuse kui ka vabaühenduste/harrastajate tasandil kollektiivijuhtidele vajalikud palga- ja tööttingimused, misläbi
 - 3.1.1. viiakse laulu- ja tantsupidu kandvate kunstiliikide spetsialistide ja rühmade juhendajate (koori ja tantsujuhtide) tasu vastavusse nende väljaõppega;
 - 3.1.2. leitakse iga kollektiivi tasandil vajalikud omavahendid, millega panustada kollektiivijuhi toetamisse;
 - 3.1.3. leitakse võimalused panustada iga kollektiivi tasandil kollektiivijuhi enesetäendamise toetamisse.

LT

Baltijos šalių dainų ir šokių švenčių konferencija
Jubiliejai baigėsi. Ar turime priežasčių švęsti?

REZOLIUCIJA

2024 m. lapkričio 22 d.

Atsižvelgiant į tai, kad:

- Estijos, Latvijos ir Lietuvos Dainų ir šokių švenčių tradicija 2003 m. lapkričio 7 d. UNESCO pripažinta nematerialiuoju žmonijos kultūros paveldu, pabrėžiant jos išskirtinumą ir reikšmę pasaulio kultūros kontekste;
- Ši tradicija, skaičiuojanti 155 metų Estijoje, 150 metų Latvijoje ir 100 metų Lietuvoje, istoriškai vaidino pagrindinį vaidmenį formuojant nacionalinį tapatumą ir tebéra gyvybiškai svarbi išsaugant šias tapatybes ir kultūras šiandien;
- Estija, Latvija ir Lietuva savo įstatymais ir UNESCO nominacijomis įsipareigojo tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu mastu saugoti ir populiarinti Dainų ir šokių šventės tradiciją, užtikrinti jos perdavimą ateities kartoms.

Pabrėždamas, kad:

- Dainų ir šokių švenčių tradicija yra Estijos, Latvijos ir Lietuvos nacionalinės tapatybės kertinis akmuo, patriotinių vertybų ir vertybinių ugdymo sistemos pagrindas;
- Dainų ir šokių švenčių judėjimas yra didžiausia pilietinė iniciatyva šiose šalyse, suburianti bendruomenes vietas, regioniniu ir nacionaliniu lygmenimis bei diasporoje, skatinanti aktyvų dalyvavimą bendruomenėse ir siūlanti kolektyvinę kultūrinę raišką;
- Per pastaruosius kelis dešimtmečius norinčių dalyvauti Dainų ir šokių šventėse dalyvių – tiek atlikėjų, tiek žiūrovų – skaičius nuolat augo.

Bendros Estijos, Latvijos ir Lietuvos konferencijos „Jubiliejai baigėsi. Ar turime priežasčių švęsti?“ dalyviai, sutinka, kad būtina nedelsiant imtis veiksmų valstybės, savivaldybių, nevyriausybinių organizacijų ir/ar pavienių praktikų lygmeniu, kad Dainų ir šokių švenčių tradicija būtų išsaugota bent jau dabartiniu mastu. Konferencijos dalyviai ragina trijų šalių parlamentus, vyriausybes, vienos valdžios institucijas, NVO, pavienius specialistus imtis šių veiksmų:

1. Nacionaliniu lygmeniu.

- 1.1. Tieki nationaliniu, tiek vienos lygmeniu užtikrinti teisiniu reguliavimu paremtų, aiškių, ilgalaikių plėtros planų, garantuojančių bendradarbiavimą ir reikiamų ištaklių skyrimą Dainų ir šokių švenčių tradicijos tēstinumui tiek tarp švenčių, tiek vykstant nacionalinėms ir moksleivių šventėms, sukurimą.

- 1.2. Sukurti arba plėtoti mechanizmus, palengvinančius tvarų bendradarbiavimą ir bendarvamą tarp atitinkamų institucijų ir organizacijų, siekiant įgyvendinti ir stebeti 1.1 punkte nurodytus tikslus.
- 1.3. Spręsti Dainų ir šokių švenčių renginių vietų klausimą, ypač Estijoje ir Lietuvoje, ir rasti sprendimus per artimiausią dešimtmetį. Estijoje nekontroliuojama nekilnojamojo turto plėtra šalia Dainų šventės estrados kelia grėsmę tradicijos ateičiai, nes jai vykstant mažės šventėms organizuoti reikalinga viešoji erdvė. Be to, tiek Estijos, tiek Lietuvos šventės renginių vietas neatitinka šiuolaikinių standartų ir reikalauja skubaus modernizavimo, tokio kaip Rygoje, ypač Mežaparko Didžiojoje estradoje „Sidabrinė giraitė“ ir Nacionaliniame stadione „Dauguva“. Lietuvoje aktualiausiai poreikiai – pastatyti Šokių dienai tinkamą stadioną; užtikrinti, kad Vingio parko estrada būtų tinkama Dainų dienai (pastatyti amfiteatrą žiūrovams, visiškai atnaujinti pasenusią struktūrą); atnaujinti Kalnų parką ir sukurti Ansamblių vakarui organizuoti tinkamą infrastruktūrą, plėtoti regioninėms Dainų šventėms tinkamas vietas.
- 1.4. Per įvairias valstybines programas sudaryti geresnes meno kolektyvų tobulėjimo galimybes.
- 1.5. Užtikrinti reikiamus išteklius, kad Dainų ir šokių švenčių tradicijas palaikančių meninės raiškos žanrų kolektyvų vadovų, pavyzdžiui, chorų ir orkestrų dirigentų, šokių grupių vadovų ir kt. karjera būtų vertinama, prestižinė ir patraukli jaunimui.
 - 1.5.1. Užtikrinti tinkamą Dainų ir šokių švenčių tradicijas palaikančių meninės raiškos žanrų kolektyvų vadovų ruošimą ir išsilavinimą.
 - 1.5.2 Suderinti Dainų ir šokių švenčių tradicijas palaikančių meninės raiškos žanrų kolektyvų vadovų finansinį atlygi su jų profesionalumo lygiu.
 - 1.5.3. Sukurti funkcionalią meno kolektyvų vadovų rėmimo sistemą, užtikrinant atitinkamus atlyginimus ir darbo sąlygas nacionaliniu, vietus, NVO ir (arba) praktikų lygiu, atsižvelgiant į skirtinges nacionalines realijas.

2. Savivaldos lygmeniu.

- 2.1. Savivaldos lygmeniu užtikrinti ilgalaikius metodus ir išteklius, kad Dainų ir šokių švenčių tradicijas palaikančių meninės raiškos žanrų kolektyvų vadovų, pavyzdžiui, chorų ir orkestrų dirigentų, šokių grupių vadovų ir kt., karjera būtų vertinama, prestižinė ir patraukli jaunimui. Tai turi apimti atitinkamų atlyginimų ir darbo sąlygų užtikrimą meno kolektyvų vadovams vietus, NVO ir (arba) praktikuojančių darbuotojų lygmenimis.
 - 2.1.1. Suderinti Dainų ir šokių švenčių tradicijas palaikančių meninės raiškos žanrų kolektyvų vadovų finansinį atlygi su jų profesionalumo lygiu.
 - 2.1.2. Užtikrinti motyvuojantį atlyginimą Dainų ir šokių švenčių tradicijas palaikančių meninės raiškos žanrų kolektyvų vadovams..

- 2.1.3. Sukurti funkcionalią sistemą, kuri teiktų tvarią paramą meno kolektyvų vadovams, neatsižvelgiant į besikeičiančius savivaldybių vadovų prioritetus.
- 2.1.4. Rasti būdų, kaip remti visų meno kolektyvų vadovų profesinį tobulėjimą.
- 2.2. Remti vietos meno kolektyvus, užtikrinant tvarias sąlygas jų veiklai ir vystymuisi.
- 2.3. Sudaryti tvarias sąlygas meno kolektyvams dalyvauti vietos, regioninėse ir nacionalinėse Dainų ir šokių šventėse.
- 2.4 Prisidėti prie vietos ir regioninių Dainų švenčių organizavimo.

3. NVO ir (arba) individualių praktikų lygmeniu.

- 3.1. Visomis tinkamomis priemonėmis stengtis užtikrinti ilgalaikius metodus ir išteklius, bendradarbiauti su valdžios institucijomis ir vietos savivaldybėmis siekiant, kad Dainų ir šokių švenčių tradicijas palaikančių meninės raiškos žanrų kolektyvų vadovų, pavyzdžiui, chorų ir orkestrų dirigentų, šokių grupių vadovų ir kt., karjera būtų vertinama, prestižinė ir patraukli jauniems žmonėms, taip pat užtikrinti tinkamus atlyginimus ir darbo sąlygas kolektyvo lygyje.
 - 3.1.1. Dainų ir šokių švenčių tradicijas palaikančių meninės raiškos žanrų kolektyvų vadovų atlyginimą suderinti su jų profesionalumo lygiu.
 - 3.1.2. Užtikrinti, kad kiekvieno kolektyvo lygmenyje būtų prieinamos savarankiškos lėšos, skirtos iš dalies finansuoti vadovų atlyginimus.
 - 3.1.3. Rasti būdų, kaip remti nuolatinį meno kolektyvų vadovų profesinį tobulėjimą.

LV

Baltijas valstu konference par Dziesmu un deju svētkiem. Jubilejas Svētki ir aizvadīti. Vai ir iemesls svinēt?

REZOLŪCIJA

2024. gada 22. novembris

Ņemot vērā, ka:

- Igaunijas, Latvijas un Lietuvas Dziesmu un deju svētku tradīciju UNESCO kopš 2003. gada 7. novembra ir atzinusi par cilvēces nemateriālo kultūras mantojumu, izceļot tās unikalitāti un nozīmi globālajā kultūrainavā.
- Šīs tradīcija ar 155 gadu vēsturi Igaunijā, 150 gadiem Latvijā un 100 gadiem Lietuvā vēsturiski ir spēlējusi galveno lomu nacionālās identitātes veidošanā un joprojām ir vitāli svarīga šīs identitātes un kultūras saglabāšanā arī mūsdienās.
- Ar savām konstitūcijām un UNESCO nomināciju Igaunija, Latvija un Lietuva ir apņēmušās gan valstiski, gan starptautiski saglabāt un veicināt Dziesmu un deju svētku tradīciju, nodrošinot tās nodošanu nākamajām paaudzēm.

Uzsverot, ka:

- Dziesmu un deju svētku tradīcija ir nacionālās identitātes stūrakmens Igaunijā, Latvijā un Lietuvā, kalpojot par pamatu patriotiskām vērtībām un vērtībās balstītai izglītības sistēmai.
- Dziesmu un deju svētku kustība ir lielākā pilsoniskā iniciatīva šajās valstīs, apvienojot individus un kopienas vietējā, reģionālā un nacionālā līmenī, kā arī diasporā, veicinot aktīvu iesaistīšanos kultūras procesā un kultūras vērtību uzturēšanā un tālāknodošanā.
- To dalībnieku skaits, kuri vēlas piedalīties Dziesmu un deju svētkos – gan kā dalībnieki, gan skatītāji – pēdējo desmitu gadu laikā ir stabili pieaudzis.

Baltijas valstu kopīgās konferences "Jubilejas svētki ir aizvadīti. Vai ir iemesls svinēt?" dalībnieki ir vienojušies, ka ir nekavējoties jārīkojas valsts, pašvaldību, NVO un individuālā līmenī, lai nosargātu Dziesmu un deju svētku tradīciju vismaz tās pašreizējā līmenī. Konferences dalībnieki aicina trīs valstu parlamentus, valdības, vietvaras un individuālos speciālistus rīkoties:

1. Valsts līmenī

1.1. Nodrošināt skaidru ilgtermiņa institucionālās attīstības plānu izstrādi gan valsts, gan pašvaldību līmenī, ko atbalstītu atbilstošs tiesiskais regulējums, kas garantētu sadarbību un nepieciešamos resursu piešķiršanu Dziesmu un deju svētku tradīcijas turpināšanai gan Svētku starplaikam, gan Skolu jaunatnes un Vispārējo svētku laikam.

1.2. Izveidot vai uzlabot mehānismus, kas veicina ilgstošu sadarbību un saziņu starp iesaistītajām iestādēm un organizācijām, lai īstenotu un uzraudzītu 1.1. punktā izklāstītos mērķus.

1.3. Risināt jautājumu par Dziesmu un deju svētku norises vietām un to stāvokli, īpaši Igaunijā un Lietuvā, un rast risinājumus šīs desmitgades laikā. Igaunijā nekontrolēta nekustamo īpašumu attīstība pie Dziesmu un deju svētku norises vietām apdraud tradīcijas nākotni, samazinot Svētku organizēšanai nepieciešamo telpu. Turklat, gan Igaunijā, gan Lietuvā dalībnieku un skatītāju telpas Svētku norises vietās neatbilst mūsdienu standartiem un prasa steidzamu modernizāciju, līdzīgi kādu redzam Rīgā – tieši Mežaparka Lielajā estrādē “Sidraba birzs” un Daugavas stadionā. Lietuvā visneatliekamākais ir uzbūvēt Deju dienai piemērotu stadionu, nodrošināt, lai Vingio parka estrāde būtu piemērota Dziesmu dienai (amfiteātra izbūve skatītājiem, pilnībā atjaunojot novecojušo konstrukciju), atjaunot Kalnu parku, izveidot ansambļu vakara rīkošanai piemērotu infrastruktūru, izveidot reģionālajiem Dziesmu svētkiem piemērotas norises vietas.

1.4. Nodrošināt labākas māksliniecisko kolektīvu attīstības iespējas ar dažādu valsts programmu palīdzību.

1.5. Nodrošināt nepieciešamos resursus, lai Dziesmu un deju svētku tradīcijā iesaistīto profesionāļu - koru un orķestru diriģentu, deju kolektīvu vadītāju un citu speciālistu profesijas klūtu pievilcīgas, novērtētas, prestižas un saistošas jauniešiem (topošajiem profesionāļiem).

- 1.5.1. Pievērst uzmanību atbilstošas izglītības un apmācības pieejamībai Dziesmu un deju svētku māksliniecisko kolektīvu vadītājiem.
- 1.5.2 Izlīdzināt māksliniecisko kolektīvu vadītāju atalgojumu atbilstoši viņu izglītībai un kvalifikācijai.
- 1.5.3. Izveidot funkcionālu sistēmu, lai atbalstītu māksliniecisko kolektīvu vadītājus, nodrošinot atbilstošas algas un darba apstākļus valsts, vietējā un individuālā līmenī, ņemot vērā situāciju katrā no dalībvalstīm.

2. Pašvaldību līmenī

2.1. Nodrošināt ilgtermiņa metodisko, finansiālo un materiāltehnisko atbalstu pašvaldību līmenī, lai padarītu māksliniecisko kolektīvu vadītāju profesijas pievilcīgas, novērtētas un prestižas, kā arī jauniešiem saistošas. Tas tostarp sevī ietver atbilstošas algas un darba apstākļus māksliniecisko kolektīvu vadītājiem.

- 2.1.1. Izlīdzināt māksliniecisko kolektīvu vadītāju atalgojumu atbilstoši viņu izglītībai un kvalifikācijai.
- 2.1.2. Nodrošināt motivējošas algas māksliniecisko kolektīvu vadītājiem, kas iesaistīti Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšanā.
- 2.1.3. Izveidot funkcionālu sistēmu, kas nodrošinātu ilgtspējīgu atbalstu māksliniecisko kolektīvu vadītājiem, neatkarīgi no tā briža pašvaldības vadības prioritātēm.
- 2.1.4. Atrast veidus, kā atbalstīt visu māksliniecisko kolektīvu vadītāju profesionālo izaugsmi.

2.2. Atbalstīt vietējos mākslinieciskos kolektīvus, nodrošinot ilgtspējīgus apstākļus viņu mēģinājumiem un attīstībai.

2.3. Nodrošināt ilgtspējīgus apstākļus vietējo māksliniecisko kolektīvu dalībai vietējos, reģionālos, nozaru pasākumos un Vispārējos Dziesmu un deju svētkos.

2.4 Veicināt (turpināt) pašvaldību iesaisti vietējo un reģionālo svētku organizēšanā.

3. NVO vai individuālā līmenī

3.1. Ar visiem piemērotiem līdzekļiem censties (turpināt) īstenot ilgtermiņa pasākumus sadarbojoties valsts, pašvaldību iestādēm un nevalstiskajām organizācijām, lai padarītu māksliniecisko kolektīvu vadītāju profesijas pievilcīgas, atzīstamas, prestižas un saistošas jauniešiem, vienlaikus nodrošinot pienācīgas algas un darba apstākļus kolektīvu vadītājiem.

- 3.1.1. Dziesmu un deju svētku tradīcijā iesaistīto māksliniecisko kolektīvu vadītāju atalgojumam jābūt salāgotam ar viņu profesionalitātes līmeni.
- 3.1.2. Veicināt to, lai katras mākslinieciskā kolektīva līmenī būtu pieejami neatkarīgi līdzekļi, no kuriem daļēji finansēt vadītāja atalgojumu.
- 3.1.3. Rast veidus, kā atbalstīt māksliniecisko kolektīvu vadītāju profesionālo izaugsmi.